

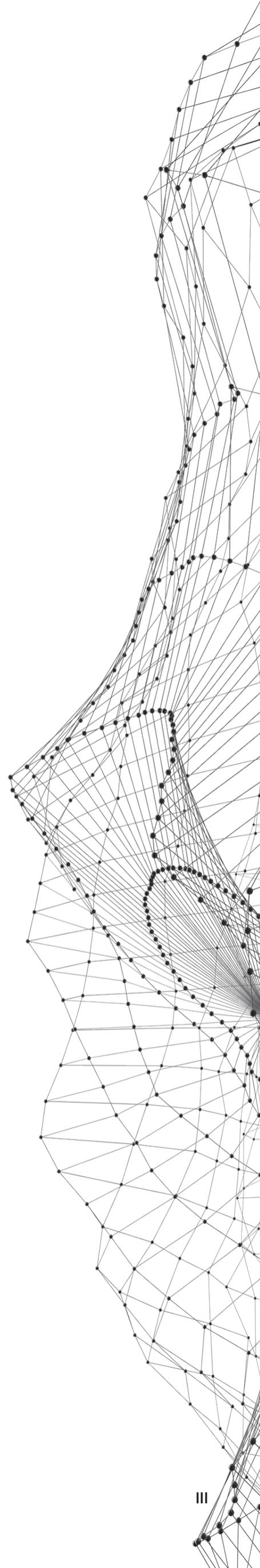
THEODOR ROGALSKI

TREI DANSURI ROMÂNEȘTI SUITĂ SIMFONICĂ

Muzician înzestrat și om de caracter, Theodor Rogalski (1901-1954) aparține unei generații de burghezi entuziaști, animați de idealuri pe care au avut energia și priceperea de a le adevăra. În vremea sa, el a îndeplinit cu competență, modestie și devotament, un rol cultural cheie.

Remarcat pentru talentul și preocupările multilaterale încă din perioada de studii – petrecută o vreme la Leipzig (1921-22), apoi la Paris (1924-26) –, Rogalski a participat la evenimentele tinerei Societăți a Compozitorilor Români (fondată în 1920), al cărei membru devine din 1928. Ca autor s-a apropiat pentru prima oară de sfera tematicii naționale prin miniaturalele *Două dansuri* pentru suflători, pian și baterie (1925), devenite în 1930 prima tipăritură pentru orchestră realizată sub patronajul Societatea Compozitorilor Români, reflectare concentrată a dezideratului alcătuirii „unui vocabular melodic și armonic autohton” (Constantin Brăiloiu). Dovadă a performanțelor, tot în 1930 este solicitat să ajute la transcrierea melodiilor culese și depozitate în *Arhiva de folclor* a aceleiași instituții, „operație foarte migăloasă, care pretindea specialiști cu înaltă pregătire și cu un auz perfect” (Adunarea Generală a Societății Compozitorilor Români din 11 mai). Excelent pianist cititor *prima vista*, obișnuia și să descifreze noile partituri aduse de colegi la reuniunile breslei. Și tot în 1930 este chemat de Mihail Jora la alcătuirea Orchestrei Simfonice Radio, al cărei dirijor și director avea să fie timp de peste două decenii (dirijor din 1930 până în 1954, director între 1939 și 1944).

Astfel, la vârsta de 29 de ani s-a implicat în realizarea programelor muzicale transmise pe unde radiofonice, contribuind ca nimeni altul la ridicarea ștachetei la cotele profesionalismului și la echilibrarea repertorială universal-națională. A cântat la pian în ansambluri instrumentale mai restrânse sau mai numeroase, a acompaniat soliști, a realizat transcripții, aranjamente, orchestrații, a conferențiat

pe teme muzicale, a coordonat și a dirijat orchestra. Mediatizarea muzicii românești contemporane l-a preocupat cu deosebire, chiar și într-o vreme în care liderii instituției au tins către programe de succes comercial. Străin de o astfel de abordare, Rogalski a selectat consecvent opusuri în primă audiție. De la pupitrul orchestrei Radiodifuziunii Române a concretizat cel mai mare număr de prime audiții și reluări de lucrări românești dintre toți dirijorii timpului. Tot de numele său sunt legate, între multe altele, debutul solistic al lui Dinu Lipatti (21 martie 1933, *Concertul pentru pian și orchestră nr. 1* de Fr. Chopin) și debutul dirijoral al lui Constantin Silvestri (3 martie 1935, cele *Patru capricii* proprii în primă audiție).

Dar câți dintre noi mai știu că la Conservatorul bucureștean, catedra de orchestrație a fost anume înființată pentru el? Ștefan Niculescu, Myriam Marbé, Dumitru Capoianu, Nicolae Beloiu sunt doar câțiva dintre discipolii ce i-au păstrat recunoștință...

Deși puține, scrise „printre picături”, lucrările sale atestă un remarcabil simț sonor, au personalitate, energie, har. Le caracterizează nu numai rafinamentul, meșteșugul, gustul impecabil, ci și forța de seducție. *Cvartetul de coarde* (1925 – Premiul I „George Enescu” în 1926); *Două schițe simfonice* (1929 – *Înmormântare la Pătrunjel și Păparudele*); *Două capricii* (1932), *Trei balade* pentru tenor cu acompaniament de pian sau orchestră (1940 – *Iancu Jianu, Toma Alimoș, Miha Copilu*) îl situează pe Rogalski printre cei mai de seamă creatori români din perioada interbelică.

Prin ultima sa pagină sonoră, *Trei dansuri românești* (1950), muzicianul ajuns la apogeul carierei modelează, de asemenea, o bijuterie. Prima mișcare, *Din Ardeal*, definită programatic „un joc mândru, de flăcăi voinici”, preia trei teme de joc culese din regiunea Sibiului și notate de Achim Stoia. Melodica degajă robustețea calmă a multor jocuri transilvănene, iar armonizarea și veșmântul timbral îi subliniază vigoarea, simplitatea, șarmul.

Allegretto moderato

Fl. picc.
Fl.
Ob.

Gaida, cu mișcare lentă și caracter nostalgic, își extrage tematica din folclorul aromân, cules de Gheorghe Marcu și interpretat la Radio de orchestra de instrumente populare „Barbu Lăutaru”: o horă bătrânească, *Gaida* (cimpoiul), și un joc mai tineresc, de doi, *Singasto*. Trompeta cu surdină wa-wa și tom-tomul lovit cu mâna conferă momentului farmec special.

$\text{♩} = 100$
con sord. wa-wa

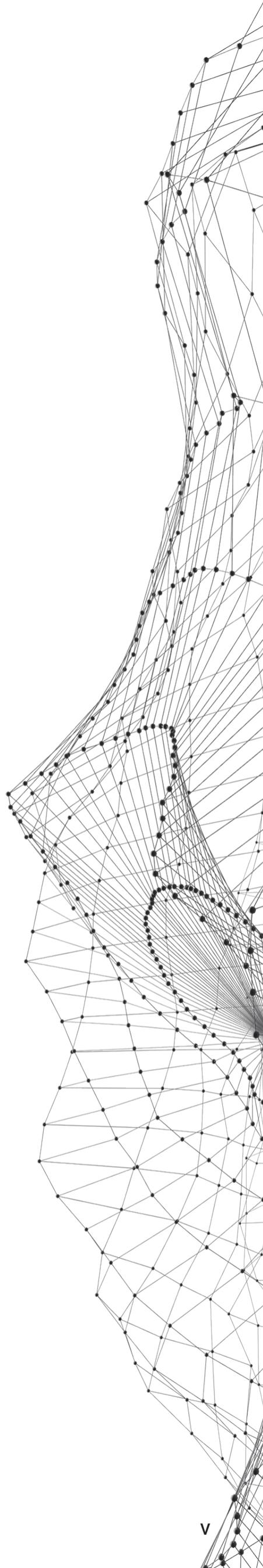
1 Trp.

Exploziva *Horă din Muntenia*, de remarcabilă virtuozitate orchestrală, recurge la trei teme de horă din Muntenia și Oltenia, cărora le adaugă o celulă melodică rogalskiană cu rol de liant între secțiuni. Arcul melodic, trasat dintr-un singur suflu, se desfășoară cu dinamism, strălucitor.

Più vivo

Vna. etc.

Laura MANOLACHE
Muzicolog

THEODOR ROGALSKI

THREE ROMANIAN DANCES

SYMPHONIC SUITE

Gifted musician and a man of character, Theodor Rogalski (1901-1954) belongs to a generation of enthusiastic bourgeois, animated by ideals they had the energy and the skill to substantiate. Throughout his life, he performed competently, modestly and devotedly, a key cultural role.

Even as a student, first in Leipzig (1921-22) and then in Paris (1924-26), Rogalski was known for his talent and his wide range of activities, taking part in the events organised by the young Romanian Composers' Society (founded in 1920) and becoming a member in 1928. As a composer, he first approached musical nationalism by his miniatures *Two Dances* for winds, piano and percussion (1925), which would become, in 1930, the first orchestral score to be published under the patronage of the Romanian Composer Society, a condensed manifestation of the desire to put together a "Romanian melodic and harmonic vocabulary" (Constantin Brăiloiu). Owing to his achievements he was asked, the same year, to help with transcribing the melodies in the institution's Folklore Archives, a very "painstaking operation requesting highly-trained specialists possessing perfect pitch" (General Assembly of the Romanian Composer Society, May 11th). Endowed with excellent sight-reading skills, he would often perform the new scores his colleagues brought to Society's reunions. Still in 1930, he was invited by Mihail Jora to participate in the putting together of the Romanian Radio Symphony Orchestra, whose long-time conductor (1930-54) and director (1939-44) he would be.

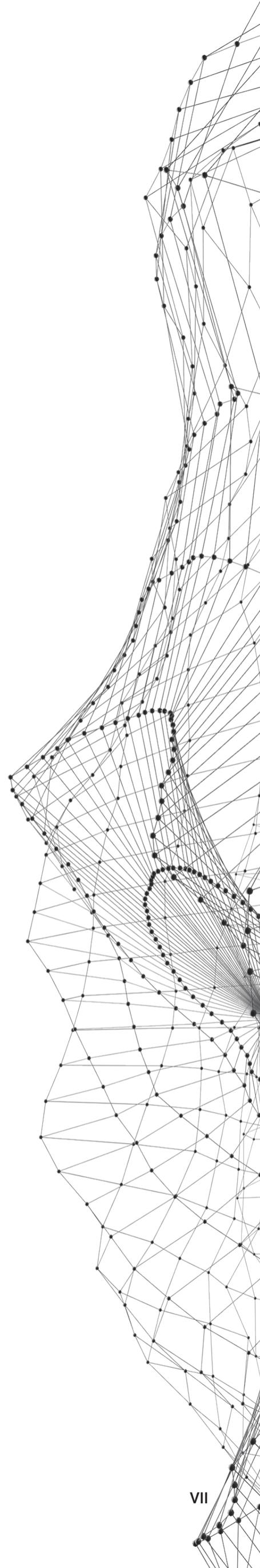
He chose carefully the works to be broadcast by the Romanian Radio, balancing the universal and the national and raising the professional standard. He played the piano in smaller or larger instrumental ensembles, accompanied soloists, did transcriptions, arrangements, orchestrations, held music-related conferences, coordinated and conducted the Radio orchestra. He was particularly concerned with publicizing the contemporary Romanian music, at a time when the institution's management tended to give

preference to commercial hits. Disapproving such tactics, Rogalski systematically selected premiers of new works. Among his colleagues, he was the one to give, from the conductor's stand, the greatest number of performances and first performances. It was under Rogalski that Dinu Lipatti made his debut as a soloist, on March 21st, 1933, with Chopin's *Piano Concerto no. 1*, and it is still owing to him that Constantin Silvestri made his conducting debut, on March 3rd, 1935, when he premiered his own *Four Caprices*.

But how many of us still know that the Orchestration Department at the Bucharest Conservatory was founded especially for Rogalski? Ștefan Niculescu, Myriam Marbé, Dumitru Capoianu, Nicolae Beloiu are just some of the disciples who owe him a debt of gratitude...

His works may be few, and written in his rare spare time, but they attest to a remarkable sense of sound, they have personality, energy, grace. They are not only refined, written with great skill and showing impeccable taste, but seductive as well. His *String Quartet* (1925, awarded the George Enescu Prize in 1926), *Two Symphonic Sketches* (1929 – *Burial in Pătrunjel* and *The Rain Callers Dance*), *Two Caprices* (1932), *Three Ballads* for Tenor with Piano or Orchestral Accompaniment (1940 – *Iancu Jianu*, *Toma Alimoș*, *Mihu Copilu*) place Rogalski among the greatest Romanian composers of the inter-war period.

His last work, *Three Romanian Dances* (1950), shows the musician at the peak of his career. The first movement, *From Ardeal*, whose programme defines it as "a stately dance of sturdy young lads", reworks dance themes collected by Achim Stoia around Sibiu. The melody exudes the calm robustness of many Transylvanian dances, while the harmonization and the orchestration highlight its vigour, simplicity, and charm.

Allegretto moderato

Fl. picc.
Fl. *mf*
Ob. *p*

Gaida, a slow, nostalgic movement, is based on Aromanian folklore, collected by Gheorghe Marcu and performed at the Romanian Radio by the „Barbu Lăutaru” Orchestra of Folk Instruments: *Gaida* (The Bagpipe), a measured circle dance (*horă bătrânească*), and *Singasto*, a more youthful, partner dance. The trumpet using a wah-wah mute and the tom-tom drum struck with the hand add to the movement’s special charm.

♩ = 100
con sord. wa-wa

1 Trp.

The exuberant *Hora from Muntenia*, of a remarkable virtuosity, resorts to three circle dance themes from Muntenia and Oltenia, to which a Rogalskian melodic cell is added, to serve as bridge between the sections. The continuous melodic arch is dynamic and bright.

Più vivo

Vna. etc.

Laura MANOLACHE
Musicologist

Orchestra:

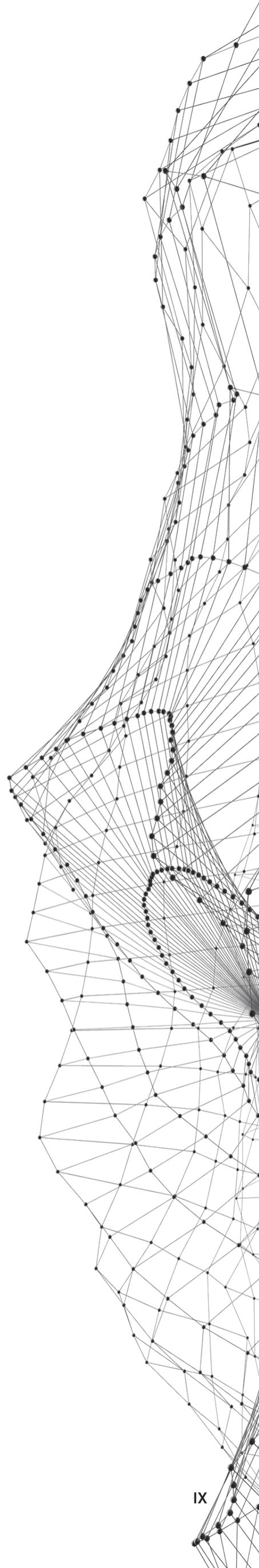
Piccolo
2 Flutes
2 Oboes
English Horn
2 Clarinets in A/B
Bass Clarinet
2 Bassoons
Contrabassoon

4 Horns in F
2 Trompets in C
3 Trombones
Tuba

Timpani A-E/H-E
2 Tom-toms
Triangle
Tambourine
Tamburo piccolo
Piatti
Gran Cassa
Tam-tam

Harp
Piano/Celesta

Violin Solo
Violin I
Violin II
Viola
Cello
Double bass

I

Theodor Rogalski

Allegretto moderato

The musical score is arranged in two systems. The first system includes the woodwind and percussion sections, and the second system includes the string section. The tempo is marked **Allegretto moderato**. The key signature has one sharp (F#).

Woodwind Section:

- Piccolo:** Enters in the third measure with a melodic line, marked *mf*.
- 2 Flutes:** Enters in the third measure with a melodic line, marked *mf*.
- 2 Oboes:** Enters in the third measure with a melodic line, marked *p*. Includes first and second endings.
- English Horn:** Remains silent throughout this section.
- 2 Clarinets in B $\flat$:** Remains silent throughout this section.
- 2 Bassoons:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*. Includes first and second endings.
- 4 Horns in F:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*. Includes first and second endings.

Percussion Section:

- Timpani La - Mi:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*.
- Triangle:** Enters in the fifth measure with a melodic line.
- Tambourine:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*.
- Tambouro piccolo:** Remains silent throughout this section.

String Section:

- Violin I:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*. Includes *div.* and *leggiero* markings.
- Violin II:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*. Includes *div.* and *pizz.* markings.
- Viola:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*. Includes *div.* and *pizz.* markings.
- Cello:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*. Includes *pizz.* marking.
- Double Bass:** Enters in the first measure with a rhythmic pattern, marked *p*. Includes *pizz.* marking.

Violin I and II: Transition to *arco uniti* in the fifth measure.

7 1 Muta in Fl. grande

Picc.

Fl.

Ob.¹/₂

E. Hn.

B $\flat$ Cl.¹/₂

Bsn.

Hn in F

Timp.

Trgl.

Tamb.

Tamb. picc.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

D.B.

1.

2.

1.

mf

1.

2.

1.

3.

mf

1.

uniti

mf

uniti arco

mf

pizz. div.

uniti arco

arco

pizz.